



หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)
ประกาศรับข้อเสนอแผนงานสำคัญ (Flagship) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา

๑. หลักการและเหตุผล

ในทิศทางกรปฏิรูปประเทศที่มุ่งหวังการเปลี่ยนแปลงให้เกิดประชาชนที่เป็น Smart Citizen ตระหนักรู้พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการศึกษาในประเทศไทย จากการรวมศูนย์กลางการสั่งการจากส่วนกลางเป็นการกระจายความรับผิดชอบและความตระหนักว่าการศึกษาคือเรื่องของคนทุกคน และทำให้ประชาชนคนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมเรื่องการศึกษาของบุตรหลานของตนเอง ในปี ๒๕๕๙ ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว. เดิม) ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค. เดิม) จัดโครงการ **การศึกษาเชิงพื้นที่ (Area Based Education)** โดยมีเป้าหมายการสร้างกลไกการจัดการศึกษาในพื้นที่ระดับจังหวัดโดยกระบวนการมีส่วนร่วมและนำข้อมูลด้านการศึกษามาวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเองในพื้นที่ จนได้แผนการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ส่งต่อไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เอื้อกับปัญหาและโอกาสของคนในพื้นที่ โดยนำร่องโครงการ ABE ใน ๑๔ จังหวัด จนเป็นที่มาของกลไกการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ที่เข้มแข็งและเกิดกลไกกลางใหม่ที่ชื่อ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) หนุนเสริมงานนี้ในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง

ขณะเดียวกัน เครือข่ายภาคการศึกษาไทย (Thailand Education Partnership) ร่วมกับคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและ สกว. (เดิม) ได้ริเริ่มโครงการพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา Education Sandbox ใน ๖ จังหวัด โดยมีเป้าหมายคือการสร้างพื้นที่นำร่องการจัดการศึกษาเป็นหนึ่งในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาที่สามารถสร้างการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่โดยขอยกเว้นให้ไม่ต้องอิงกับมาตรฐานและระเบียบด้านการศึกษากลาง เป็นโครงการที่สอดคล้องตามแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนงานที่ (๑๑) การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และแผนงานที่ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ ที่มี เป้าหมาย ๑) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ไขปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๒) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

ต่อมา ได้เกิดพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รองรับการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการศึกษา ๖ จังหวัด โดยวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้ง ๔ ข้อ ได้แก่ ๑) การคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๒) เพื่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ ๓) การกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและ

สถานศึกษา นำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในขณะเดียวกันได้มีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ใหม่ของโลกที่มุ่งเน้นการสร้างกลยุทธ์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ระดับเมืองจนเป็น **เมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)** โดยการทำงานผ่านกลไกการพัฒนาเมืองที่สำคัญได้แก่ เทศบาล/หน่วยงานท้องถิ่นที่บริหารจัดการเมือง ทำให้องค์การยูเนสโก โดยสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตของยูเนสโก (UNESCO Institute for Lifelong Learning - UIL) ได้จัดตั้งเครือข่ายระดับโลกด้านเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities - GNLC) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากรในเมือง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมือง

แผนงานสำคัญ (Flagship) พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา จึงเป็นการนำเอาองค์ความรู้และนวัตกรรมจัดการศึกษาและการเรียนรู้เข้าไปดำเนินงานผ่านหน่วยงานเครือข่ายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานผู้มีส่วนได้เสียสำคัญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม **ผ่านกรอบการวิจัยการสร้างเมืองแห่งการเรียนรู้และกรอบการวิจัยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา** เพื่อสร้างพื้นที่การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ นำไปสู่สร้างการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและคนในพื้นที่ให้เกิดการเรียนรู้และทักษะในการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งทักษะการประกอบอาชีพและแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อการปฏิรูปการศึกษาประเทศไทยโดยการพัฒนาและสร้างกลไกในพื้นที่ที่มีความสามารถในการจัดการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับการเรียนรู้คุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชน และคนในพื้นที่

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตเชิงพื้นที่และประเด็นสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามยุทธศาสตร์ อววน. ในแพลตฟอร์มที่ ๔ โปรแกรมที่ ๑๕ และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ เป้าหมายของแผนงาน

กลไกในพื้นที่ที่มีความสามารถในการจัดการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับการเรียนรู้คุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชน และคนในพื้นที่

- KR**
๑. โมเดลนวัตกรรมและการเรียนรู้ที่ทดลองในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ จังหวัด
 ๒. สถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐% ในจังหวัดมีผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาของนักเรียนสูงขึ้น
 ๓. เยาวชนนอกระบบการศึกษาและประชาชนในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีช่องทางการเรียนรู้และยกระดับทักษะเพื่อพัฒนา

๓.๒ กรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์ที่สำคัญ

กรอบการวิจัย	โจทย์	เป้าหมาย
๑. พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา	ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐% ในจังหวัดมีผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาของนักเรียนสูงขึ้น
๒. เมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)	ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่	- Learning City อย่างน้อย ๕ เมือง - เยาวชนนอกระบบการศึกษาและประชาชนในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีช่องทางการเรียนรู้และยกระดับทักษะเพื่อพัฒนา

คำอธิบาย

กรอบการวิจัย พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา โจทย์เรื่อง เขตพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่แล้วนำไปสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ (Learning Outcome) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น และเป็นพื้นที่ที่ถูกประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นพื้นที่นำร่องในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนรู้โดยไม่ยึดติดกับมาตรฐานทางการศึกษาและระเบียบจากส่วนกลาง

กรอบวิจัยเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) โจทย์เรื่อง ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ หมายถึง การสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ระดับเมือง รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้และการพัฒนาทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทพื้นที่ และนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพรายได้และคุณภาพชีวิต

๓.๓ กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

กรอบการวิจัยเมืองแห่งการเรียนรู้ พื้นที่ระดับเมืองเทศบาลนครขึ้นไป พื้นที่ทั่วประเทศ

กรอบการวิจัยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา พื้นที่ระดับจังหวัดที่อยู่ในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ระยอง ศรีสะเกษ สตูล เชียงใหม่ กาญจนบุรี และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

๔.๑ สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ สามารถยื่นเสนอข้อเสนอชุดโครงการวิจัยได้เพียง ๑ ชุด ต่อ ๑ กรอบการวิจัย

๔.๒ การจัดสรรงบประมาณ กรอบงบประมาณการสนับสนุนวิจัย ๒,๐๐๐,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อชุดโครงการวิจัย ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการวิจัย ทั้งนี้ในกรอบการวิจัยเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่สนใจต้องเสนอกระบวนการดำเนินการวิจัยกับโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเป้าหมายไม่ต่ำกว่า ๑๐% ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด

๔.๓ ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย ๑ ปี

๕. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงวาง การบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

- ๕.๑ หน่วย บพท. ได้เปิดรับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยประกาศให้รับทราบโดยทั่วถึงกัน โดยมีรายละเอียด ที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่สนใจได้พัฒนาข้อเสนอ ชุดโครงการวิจัย
- ๕.๒ เมื่อได้รับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยแล้ว หน่วย บพท. จะได้สรุปภาพรวมและพิจารณาข้อเสนอชุด โครงการวิจัยเพื่อถกแถลงเบื้องต้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการบริหาร หน่วย บพท.
- ๕.๓ หน่วย บพท. จะเชิญสถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นนำเสนอ รายละเอียดชุดโครงการวิจัย โดยหน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการแบบ Dialogue Forum ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้เสียสำคัญ (Stakeholder) และ ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาแผนงานวิจัย แล้วสรุปภาพรวมเพื่อผ่านความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการบริหารหน่วย บพท. แล้วนำไปสู่การปรับข้อเสนอแผนงานฯ เพื่อจัดทำสัญญาฯ รับทุน วิจัยและนวัตกรรมต่อไป

๖. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยมี ๒ ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยเบื้องต้น

- ๑) ข้อเสนอโครงการเป็นชุดโครงการวิจัยและเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้
- ๒) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางประกาศทุน
- ๓) สถาบัน/หน่วยงาน และผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ และประสบการณ์การบริหารจัดการ งานวิจัย การดำเนินงานวิจัยและคาดว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ ตลอดเวลาการรับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด
- ๔) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือ นโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้

๖.๒ เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยละเอียด

- ๑) การพิจารณาข้อเสนอโครงการโดยละเอียด หน่วย บพท. จะได้จัดเวทีพิจารณาข้อเสนอชุด โครงการแบบ Dialogue Forum ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วน ได้เสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาแผนงานวิจัย โดยมีหลักการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยได้แก่ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่วัดการ เปลี่ยนแปลงได้จริง โอกาสประสบความสำเร็จของโครงการ การเชื่อมโยงระหว่างโครงการวิจัย ย่อยในชุดเพื่อตอบเป้าหมายใหญ่ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้บริหารชุด โครงการวิจัยและความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัย (Value for Money)
- ๒) กรณีโครงการที่มีการสะท้อนความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีผู้ใช้งานในระดับพื้นที่ โดย มีความร่วมมือในรูปแบบของงบประมาณสมทบหรือการสนับสนุนอื่นๆ จะได้รับการพิจารณา เป็นพิเศษ

๗. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

ผู้มีสิทธิเสนอขอรับทุน คือ สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่มีสถานที่ตั้ง/พื้นที่บริการ/ที่พำนัก อยู่ในพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานวิจัย หากเป็นสถาบัน/หน่วยงานภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเท่านั้น

๘. การส่งข้อเสนอชุดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

- ๘.๑ ประกาศทุนวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ผ่านระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System : NRMS) เว็บไซต์ www.nrms.go.th
- ๘.๒ สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่สนใจ สามารถ download แบบฟอร์มได้ที่ www.nrms.go.th
- ๘.๓ ขอให้ผู้เสนอโครงการนำเสนอเอกสารข้อเสนอชุดโครงการวิจัยผ่านระบบ NRMS ภายในวันที่ **๒๐ มกราคม ๒๕๖๓**
- ๘.๔ หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณา เฉพาะเอกสารต้นฉบับที่นำส่งมีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

๙. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ จะแจ้งผลพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอชุดโครงการวิจัยทราบ ทาง website ที่ www.nrms.go.th ภายในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยในระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่นางสาวดวงพร ปานอุทัยและนางสาวมัตติกา ปรมาศิกุล ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๒๙๘ ๐๖๑๑ ต่อ ๒๐๕ หรือ ๒๐๗ ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : PMUAUNIT@gmail.com